

1994. № 11. Ст. 50.

3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України: Закон України від 13.04.2012 № 4652-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 21. Ст. 208.

4. Національна стратегія доходів. URL: https://mof.gov.ua/uk/national_income_strategy-716 (дата звернення: 16.03.2024).

5. Коробенко С. Правовий статус митних органів: проблеми правового регулювання та правореалізації. *Вісник АПСВТ*. 2020. № 3-4. С.140-146.

6. Актуальні проблеми здійснення митної справи в Україні : *монографія* / ДПУ. Одеса : Олді+, 2023. 292 с.

УДК 343.21

Олійничук Р. П.
*к.ю.н., доцент, доцент кафедри
безпеки та правоохоронної діяльності,
Західноукраїнський національний
університет*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО АНАЛІЗУ В ПРАВООХОРОННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Глобальна інформатизація та деджиталізація стала невід'ємною частиною нашого повсякденного життя, в якому не можливо обійтися без інформаційно-аналітичного забезпечення, а особливо, коли це стосується швидкого та ефективного здійснення правоохоронної діяльності. Адже, висока результативність діяльності в цій специфічній сфері залежить не тільки від якісного і правильного розподілення сил та засобів, її планування та проведення, але й від інформаційної взаємодії між всіма правоохоронними органами. А вона, в свою чергу, потребує потужної інформаційної допомоги та інформаційно-аналітичного супроводу. Найбільше це стосується періоду, коли правоохоронна діяльність здійснюється в умовах воєнного стану, під час якого правоохоронцям часто бракує потрібної інформації, яка б змогла покращити їхню роботу.

У цьому контексті на особливу увагу претендує важливість та доцільність використання можливостей кримінального аналізу під час планування та здійснення правоохоронної діяльності в умовах воєнного стану, що в подальшому відіграє важливу роль у боротьбі зі злочинністю.

На превеликий жаль, теперішня динаміка злочинної активності свідчить про низьку ефективність роботи правоохоронних органів та недостатнє як інформування так і інформаційно-аналітичний супровід цього виду діяльності, особливо щодо планування та здійснення правоохоронної діяльності в умовах воєнного стану.

Практика сьогодення свідчить про незначне використання, а інколи пряме ігнорування і реальну недовіру до інформаційно-аналітичних можливостей, в тому числі і до перспектив використання кримінального аналізу,

як необхідного інструментарію для подальшого успішного планування та здійснення правоохоронної діяльності.

Для того щоб успішно та ефективно здійснювати свої професійні обов'язки, і бути завжди на крок попереду від правопорушників, а також попереджувати та недопускати вчинення правопорушень у майбутньому, правоохоронцям завжди потрібна кваліфікована допомога фахівців у сфері інформаційно-аналітичної діяльності. Одним із специфічних видів такої діяльності є кримінальний аналіз, який слугує ідентифікатором та визначальником внутрішніх зв'язків між різноманітними видами інформації щодо правопорушень.

Широкі можливості кримінального аналізу можуть зробити вагомий внеском для збору, об'єднання та обробки оперативної інформації, яка використовується у правоохоронній діяльності. Адже, кримінальний аналіз, на даний час є беззаперечною допомогою у повсякденній боротьбі із незаконними проявами.

Варто відзначити, що кримінальний аналіз лежить в основі планування правоохоронних заходів, особливо, якщо це стосується планування та здійснення правоохоронної діяльності в умовах воєнного стану.

На сьогоднішній день кримінальний аналіз став невід'ємним елементом процедури запровадження технологічних інновацій, завдяки яким активно впроваджуються нові програмні ресурси та аналітичний інструментарій, необхідний для правоохоронних органів в умовах повсякденної боротьби із правопорушеннями.

І. А. Федчак у своїй науковій праці слушно зазначає, що «кримінальний аналіз є діяльністю співробітників правоохоронних органів з використання інтелектуального програмного забезпечення та системного підходу щодо збору відповідної інформації, аналітичного вивчення певних характеристик, тенденцій з метою встановлення взаємозв'язків між фактами, подіями, явищами, суб'єктами та об'єктами, оптимізації управління правоохоронними органами на державному, територіальному рівні та під час вирішення конкретних задач протидії злочинності» [1, с.16].

Отже, кримінальний аналіз відіграє надзвичайно важливу роль в процесі планування та здійснення правоохоронної діяльності. Ми вважаємо, що завдяки вмілому використанню тих матеріалів, які були отримані в результаті роботи кримінальних аналітиків, працівники правоохоронних органів можуть вдало спланувати та успішно реалізувати подальші дії щодо використання сил та засобів для забезпечення публічної безпеки та громадського порядку. Варто відзначити, що лише завдяки швидкому та оперативному обміну необхідною інформацією між підрозділами правоохоронних органів можливе своєчасне та обґрунтоване прийняття рішення для ефективного здійснення правоохоронної діяльності.

Таким чином, успішне застосування можливостей кримінального аналізу під час планування та здійснення правоохоронної діяльності, особливо в умовах воєнного стану, відкриває більші можливості правоохоронцям щодо використання необхідної інформації та наявних ресурсів для подальшої боротьби з правопорушниками.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Федчак І. А. Основи кримінального аналізу: навчальний посібник.

УДК 336.71

Рудий Р.
*аспірант кафедри безпеки
та правоохоронної діяльності,
Західноукраїнський національний
університет*

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ РОЗВІДКИ У ВИЯВЛЕННІ ТА РОЗШУКУ ЗЛОЧИННИХ АКТИВІВ

Діяльність з пошуку активів включає елементи фінансової розвідки. Фінансовий моніторинг, як один із методів фінансової розвідки, включає комплекс заходів щодо аналізу інформації про фінансові операції та перевірки її відповідності законодавству. Важливо зауважити, що в Україні фінансова розвідка здійснюється Державною службою фінансового моніторингу, а не Національним агентством України з виявлення, розшуку та управління активами, отриманими від корупції та інших злочинів. DSFM збирає, обробляє та аналізує інформацію про фінансові операції, які підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, а також інші операції, що пов'язані з відмиванням грошей.

Аналогічні органи в інших країнах включають Financial Crimes Enforcement Network (FinCEN) у США, Центр аналізу фінансових операцій та звітів (FINTRAC) в Канаді, Zentralstelle für Verdachtsanzeigen у Німеччині, TRACFIN у Франції та Службу внутрішніх доходів NCIS/ECU у Великобританії [1].

Потужне програмне забезпечення систем «штучного інтелекту» AIS FinCEN дозволяє автоматично сканувати 60 державних і комерційних баз даних і одночасно аналізувати різнорідну інформацію про один об'єкт (організацію, особу), яка знаходиться в різних установах США. Окрім обробки фінансової бази даних, що містить конфіденційну інформацію, FinCEN протягом майже 25 років використовує «штучний інтелект» для підготовки довідок під кодовою назвою «форми злочинної діяльності». Ці форми подаються до FinCEN у випадках, коли банки, інспектори Міністерства фінансів України, податкової служби та інших контролюючих органів виявляють підозрілі операції з точки зору законності.

Можливості FinCEN зараз активно використовуються американськими правоохоронними органами та спецслужбами [2].

Для подальшого відстеження активів з метою визначення наявності облікового запису у фінансовій установі США з фізичної, юридичної або організаційної особи, іноземна юрисдикція може звернутися до Підрозділу фінансової розвідки США (FIU) через процедуру, відому як запит 314(a). Згідно з цією процедурою, фінансові установи США зобов'язані перевірити свої записи після отримання запиту 314(a), щоб встановити, чи мали вони ділові відносини чи здійснювали операції від імені особи, щодо якої правоохоронні